

використовувати HR-аналітику в кадровому менеджменті, але тільки 4% використовують її як ефективний інструмент у боротьбі з плинністю кадрів [2].

Список використаних джерел

1. HR-аналітика в українських компаніях: реальність или далеке майбутнє? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hrliga.com/index.php?module=profession&op=view&id=1844>

2. Карпушин К. Как использовать данные о сотрудниках с пользой для бизнеса. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://delo.ua/lifestyle/kak-ispolzovat-dannye-o-sotrudnikah-s-polzoi-dlja-biznesa-344002/>

3. Руководство по HR-аналитике для начинающих. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.talent-management.com.ua/3443-rukovodstvo-po-hr-analitike-dlya-nachinayushhih/>

Галабурда М.К.

к.е.н., доцент,

кафедра економічної теорії,

ДВНЗ «Київський національний

економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

МЕТОДОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ

Економічна аналітика - мистецтво використання аналітичного інструментарію економічної науки для опису та оцінювання найбільш значущих економічних даних, виявлення ключових закономірностей, їх пояснення та інтерпретації в процесі прийняття управлінських рішень. В розрізі вищесказаного перед економічним аналітиком стоять дві ключові задачі: добір релевантного та ефективного інструментарію, верифікація сформульованих моделей, гіпотез, теорем і лем або фальсифікація останніх.

Сучасна економічна наука сформулювала потужний методологічний апарат, який дозволив не тільки переформулювати та вивести в окремі розділи наукового пізнання предметну проблематику окремих її складових, а й обґрунтувати використання економічного інструментарію в міждисциплінарних дослідженнях. Макроекономіка, фінанси, соціальна та експериментальна поведінкова економіка є цілісними системами наукового знання, які мають власний предмет, метод та систему змістовних поглядів, сформульованих у вигляді дослідницьких та викладацьких процедур.

Водночас сучасне використання економічного інструментарію виходить за межі традиційної для економіки предметної проблематики відносин виробництва, обміну, розподілу і споживання. Формування економічного аналізу права і

політики, сталого розвитку і суспільного вибору демонструють широкі можливості економічної аналітики у аналізі суміжної проблематики та формуванні дисциплін на стику наук.

Зважаючи на функціональну роль економічної аналітики в методології теорії і практики економічної діяльності, яка окрім опису, систематизації і пояснення ключових закономірностей економічної взаємодії включає визначення найбільш оптимальних способів управління ними, слід наголосити на існуванні методологічних обмежень, які зумовлені розбіжностями між структурами наукового пізнання та практичної діяльності.

Подоланню спрощеної уяви про реальні взаємозв'язки фактів суспільної взаємодії сприяють історичні методи аналізу. Вони дозволяють використовувати послідовно емпіричну, переважно дескриптивну (описову) галузь знання, націлену на збір фактів, вивчення конкретного досвіду господарювання в його історико-культурному різноманітті, виявленні історичних аналогій і емпіричних взаємозалежностей.

Набуло поширення використання методології аналізу витрат і вигід для оцінювання програм і проектів розробки та імплементації інститутів. Інтерес представляють не стільки традиційні дослідження економічних наслідків від змін правових інститутів у традиційних для економіки сферах майнового, регулятивного або фінансового права, скільки широке використання економічних підходів при формуванні та імплементації норм кримінального, цивільного, сімейного права.

В рамках однієї доповіді ми не зможемо описати всі аспекти дослідницької та прикладної економічної аналітики, тому зупинимось на можливостях і обмеженнях використання економічного інструментарію для аналізу політики.

Економічний аналіз політики акцентує увагу не тільки на природі, принципах, методах та інструментах реалізації економічної політики, а й природі організацій, що приймають політичні рішення, поведінкових характеристиках людей-акторів.

1. формулювання функціональних цілей вищих можновладців;
2. ідентифікації характерних обмежень можливої поведінки можновладців (виборчі процеси, можливість відкликання тощо);
3. ідентифікації всіх взаємозв'язків та взаємозалежностей між приватним і суспільним секторами.

Політична природа такого аналізу зумовлює вирішення проблем конфлікту інтересів і цінностей, і цей аспект слід враховувати і в прикладних дослідженнях. Складність і широта предметної проблематики з одного боку, а також недостатня розробленість теоретичної бази - з іншого, робить неможливою формування чітких процедур щодо розробки програм економічної політики для відповідальних за прийняття політичних рішень. Формування цільової функції економічної політики, побудова моделей і прогнозів далеко не завжди спирається на критерії ефективності. Вирішальну вагу можуть набирати такі ціннісні параметри

політичної доцільності, як функція популярності, позування перед громадськістю, ймовірність перемоги на виборах. Така розмитість цільової функції вводить елемент невизначеності в теоретичні конструкції, суб'єктивні оціночні судження, так само як і просто помилкові умоглядні спекуляції будуть превалювати над формальною логікою в прикладному аналізі. Розуміння місця і ролі економічного інструментарію в дослідженні проблем і протиріч політичного вибору дозволяє не тільки визначати альтернативні варіанти політики, а й формувати компроміси.

Рівень технологічного розвитку формує передумови для розширення високоабстрактних моделей шляхом залучення до аналізу великих обсягів даних. Це, в свою чергу, дозволяє не тільки формувати релевантні пояснювальні та поведінкові моделі, а й прогнозувати найближчі й віддалені наслідки великої кількості альтернатив, визначати й більш точно оцінювати компроміси.

Особливої ваги набуває економічна аналітика в умовах ризику та невизначеності, що зумовлені маніпулюванням суспільним вибором. Якщо замислитись про те, що відбулось з 1991 по 2008рр, то виникне низка питань:

- Чому люди, що навіть і не мріяли про власного «запорожця» ні на чому гіршому за Лексус їздити не можуть?

- Чому люди, що працювали за їжу або палки в зошиті про трудодні, зненацька вирішили, що зарплата менше 2000 дол. Ображає їхнє его?

- Відколи люди, що далі Одеси ніколи не мандрували вирішили, що повинні відпочивати двічі на рік на кращих світових курортах?

- Чому 1 кімнатна пародія на ж/м Троєщина виросла з 4 до 60 тис. дол.

- За чий рахунок був весь цей бенкет, хто його так щедро оплачував і що підштовхнуло до такої зміни в споживанні?

Як тільки ми дамо відповідь на ці запитання, одразу розвіються ілюзії про раціональність індивідуалістичного та суспільного вибору, ендогенних детермінант стабілізації рівноважних станів та усвідомленості суспільно-політичного вибору.

Політичні події останніх років свідчать про високу точність економічного інструментарію аналітичного оцінювання політичних уподобань виборців. Економісти-теоретики знаходяться в унікальному для науковців місці і часі, навколо нас розгортаються надзвичайно цікаві події, коли закономірності теорії медіанного виборця нівелюються за допомогою збурення поведінкових аномалій. Коли виборцям пропонують самим підставити значення до цільової програми віртуального представника. Тим самим формуючи абсолютну більшість підтримки невизначеного майбутнього. Ми спостерігаємо злам традиційних підходів у суспільствознавстві, коли «комп'ютер перемагає записничок».

Список використаних джерел

1. Леонтьев В.В. Экономические эссе. Теории, исследования, факты и политика: Пер. с англ. — М.: Политиздат, 1990.

2. Людвиг фон Мизес Человеческая деятельность: трактат по экономической теории. - Челябинск: Социум, 2005.
3. Малый И., Галабурда Н. Экономическая наука: проблемы осознания методологии// Экономика Украины.- 2006.- № 9(538).- С. 45 - 55.
4. Нельсон Р., Уинтер С. Эволюционная теория экономических изменений / Пер. с англ. – М.: Дело, 2002.
5. Постсоветский институционализм / Под ред. Р.М. Нуреева, В.В. Дементьева. Донецк: Каштан, 2005.
6. Sappington, David, and Joseph E. Stiglitz. 1987. “Privatization, Information and Incentives.” Journal of Policy Analysis and Management 6(4): 567–82.
7. Stiglitz J. Whither Reform? Ten Years of Transition. Washington, 1999. DC: The World Bank.
8. Stiglitz Joseph E. Knowledge for Development Economic Science. Economic Policy and Economic Advice Annual World Bank Conference on Development Economics. Washington, D.C., April 20–21, 1998.
9. Hettich W., Winer S.L. Economic Efficiency, Political Institutions and Policy Analysis //Kyklos. 1993. V. 46. N 1. P. 3-25.
10. Эволюционная экономика и “мэйнстрим”. – М.: Наука, 2000.
11. Эггертссон Т. Экономическое поведение и институты. – М., 2001.

Галушка З.І.

*д.е.н., професор,
кафедра економічної теорії,
менеджменту і адміністрування,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича*

Соболев В.О.

*к.е.н., доцент,
кафедра економічної теорії,
менеджменту і адміністрування,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича*

СПЕЦИФІКА ПІДХОДІВ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ В ІСТОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Поведінкова економічна теорія починаючи із середини ХХ ст. стала одним із дослідницьких підходів, що виступає альтернативною неокласичному напрямку течією економічної науки. Вона включає сукупність теорій, що описують процес